

Bilgi Notu: AB Omnibus Paketi ve Sürdürülebilirlik Raporlama Yükümlülüklerindeki Değişiklikler

Avrupa Komisyonu, şirketlerin sürdürülebilirlik raporlama yükümlülüklerini azaltmaya yönelik ilk "Omnibus" paketi kapsamında önemli değişiklikler önerdi. Bu paket ile şirketler özelinde yüklerin hafifletilmesi, küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'ler) raporlama zorunluluklarından muaf tutulması ve sürdürülebilir finansman mekanizmalarında esneklik sağlanması hedeflenmektedir.

Temel Değişiklikler ve Öneriler**Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) Kapsamı Daraltılıyor:**

CSRD Nedir? 2024 yılından itibaren yürürlüğe giren CSRD, şirketlerin çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) faktörlerine ilişkin raporlama yapmalarını zorunlu kılan bir AB düzenlemesidir. CSRD kapsamında şirketler, iş modellerinin sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerini ve iklim risklerini raporlamakla yükümlüdür. CSRD, önce büyük ölçekli şirketleri, ardından KOBİ'leri ve nihayetinde tüm AB üye devletlerindeki halka açık şirketleri kapsayacak şekilde aşamalı olarak genişletilmesi planlanan bir düzenlemeydi.

- Yeni değişikliklerle 1.000'den az çalışanı olan şirketler CSRD kapsamından çıkarılacak.
- Bu değişiklik ile şu anki çapın %80 oranında daralması öngörülmüyor.
- Daha küçük şirketler için sürdürülebilirlik raporlaması isteğe bağlı hale getirilecek.
- Ayrıca CSRD raporlama takvimi geciktiriliyor. 250-1.000 çalışan arası şirketler için raporlama zorunluluğu 2 yıl ertelendi.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD) Yükümlülükleri Hafifletiliyor:

CSDDD Nedir? 2024 yılında kabul edilen CSDDD, şirketlerin tedarik zincirlerindeki insan hakları ihlalleri, çevresel etkiler ve etik iş uygulamalarını sürekli olarak izlemelerini ve iyileştirmelerini zorunlu kılan bir AB düzenlemesidir. CSDDD, büyük ölçekli şirketlerin faaliyetlerinin yanı sıra tedarik zincirlerindeki çevresel ve sosyal etkileri de kapsar. İlk haliyle bu düzenleme, şirketlerin tüm değer zinciri boyunca kapsamlı durum tespiti yapmasını öngörüyordu.

- Yeni değişiklikle direktifin yürürlüğe girme tarihi 1 yıl ertelenerek Temmuz 2028'e öteleniyor.
- Şirketlerin sadece doğrudan iş yaptığı tedarikçiler için sürdürülebilirlik denetimi yapması yeterli olacak.
- KOBİ'lerden talep edilebilecek sürdürülebilirlik verileri, Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG) tarafından geliştirilen "Gönüllü KOBİ Standartları" (VSME) ile sınırlandırılacak.

AB Taksonomisi Raporlama Eşikleri Yükseltildi:

- **AB Taksonomisi Nedir?** AB Taksonomisi, ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirlik açısından sınıflandırılmasını sağlayan bir sistemdir ve sürdürülebilir yatırımlar için yol gösterici niteliktedir.
- Taksonomi raporlaması, sadece yıllık cirosu 450 milyon Euro'nun üzerinde olan şirketler için zorunlu olacak.
- Daha küçük şirketler sürdürülebilir finansmana erişim sağlamak amacıyla isteğe bağlı raporlama yapabilecek.
- Taksonomi kapsamında raporlanacak veri noktaları %70 oranında azaltılacak.

Sınırdaki Karbon Düzeltme Mekanizması'nın (SKDM) Kapsamı Daraltıldı:

SKDM Nedir? SKDM, AB dışından ithal edilen mallara karbon salımı bazlı ek vergi uygulayarak, Avrupa'daki üreticilerin rekabet gücünü korumayı amaçlayan bir mekanizmadır.

- İthalatçı başına 50 tonluk yeni bir SKDM toplam yıllık eşiği getirilerek ithalatçıların %90'ı kapsamdan çıkarıldı.
- Ancak toplam emisyonların %99'unun halen SKDM düzenlemelerine tabi olacağı belirtiliyor.

Beklenen Etkiler ve Sonuç

AB Komisyonu, bu düzenlemeler ile şirketlerin yıllık idari maliyetlerinde yaklaşık 6,4 milyar Euro tasarruf sağlanacağını öngörmekte. CSRD'de yapılan değişiklikler tek başına şirketlere 4,4 milyar Euro tasarruf sağlayacak.

Omnibus paketi, Türk şirketleri için sürdürülebilirlik raporlama yüklerini hafifletirken, büyük ölçekli firmalar için uyum süreçlerinde esneklik sağlıyor. CSRD kapsamının daraltılması ve raporlama takviminin ertelenmesi, AB ile iş yapan Türk firmalarına sürdürülebilirlik kriterlerine uyum sağlamak için ek zaman kazandırıyor. Özellikle KOBİ'lerin sürdürülebilirlik raporlama yükümlülüğünden muaf tutulması, operasyonel maliyetleri düşürebilir.

Ancak büyük şirketlerin tedarik zinciri denetimi devam edeceğinden, AB ile iş yapan Türk tedarikçilerin sürdürülebilirlik verisi sağlaması gerekecek. SKDM kapsamının daraltılması, düşük karbon salımı yapan sektörler için avantaj yaratırken, çelik, çimento ve enerji gibi sektörler için karbon düzenlemeleri önemini koruyor.

Ursula von der Leyen

AB şirketleri, sürdürülebilir finans raporlaması, sürdürülebilirlik durum tespiti ve taksonomi konularında sadeleştirilmiş kurallardan faydalanacak. Bu düzenlemeler işletmelerimizin işini kolaylaştırırken, karbonsuzlaşma hedeflerimize kararlılıkla ilerlememizi sağlayacak. Ve daha fazla basitleştirme yolda!